

TOEGANKELIJKHEID

Auteur Greet Vandenrijt
(Toerisme Vlaanderen)
Lector Ingvar Van Haelst
(Gelijke Kansen in Vlaanderen)

→ WAAROM DEZE INDICATOR?

Mensen met een beperking willen steeds meer als volwaardige burgers in onze maatschappij functioneren. Ze wensen te participeren aan alle sociale, maatschappelijke en culturele activiteiten. Al te vaak is de mentale en/of fysieke drempel te hoog. Toegankelijkheid is een belangrijke basisvoorwaarde voor deze groep om evenwaardig te kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven. Het begrip 'toegankelijkheid' heeft niet uitsluitend betrekking op personen met een handicap. Met een integrale benadering bereikt men een veel grotere doelgroep: ook oudere mensen, personen met tijdelijke kwetsuren en ouders met kindwagens worden geconfronteerd met onaangepaste publieke ruimten.

→ WAT ZEGT DEZE INDICATOR?

De indicator is gebaseerd op een systematisch onderzoek van verblijfsaccommodatie in West-Vlaanderen, dat Toerisme Vlaanderen gestart is in het najaar van 2005. Op vrijwillige basis werken verschillende types van accommodaties, zoals hotels, jeugdherbergen, campings, enz. mee aan dit gratis onderzoek. In een latere fase worden ook toeristische attracties en informatiekantoren betrokken bij het onderzoeksproject.

De toegankelijkheidsscreenings worden uitgevoerd door vzw Westkans in opdracht van Toerisme Vlaanderen volgens de 'Toegankelijk Vlaanderen'-methodiek (meer uitleg op website en in de databank 'Toegankelijk Vlaanderen'). De databank verzamelt sinds 2002 informatie over de toegankelijkheid van verschillende types van infrastructuur.

De screening wordt uitgevoerd door opgeleide medewerkers aan de hand van gedetailleerde checklijsten. Alle voor het publiek relevante onderdelen van een gebouw worden opgemeten en krijgen een '+', '+/-' en '-' score. Via de website www.toevla.be kan de gebruiker de resultaten opvragen, alsook alle detailinformatie zoals afmetingen van deuren en gangen, circulatieruimtes in toiletten, hellingspercentages enz.

Toerisme Vlaanderen plant de uitreiking van een toegankelijkheidslabel aan toeristische infrastructuur met een positieve score in de databank. De eerste labels worden uitgereikt eind 2007. Gebouwen met een overwegend '+/-' score op essentiële onderdelen komen in aanmerking voor een Basislabel (A). Deze gebouwen zijn basistoegankelijk, met voldoende circulatieruimte, correct overbrugde niveauverschillen, aangepast sanitair enz. Voor bepaalde onderdelen is er soms assistentie nodig. Gebouwen met een overwegend '+'-score komen in aanmerking voor een Comfortlabel (A+). Deze gebouwen zijn op zelfstandige wijze toegankelijk voor iedereen.

De toegankelijkheidsscreening heeft ook een sensibiliserend doel. De toeristische ondernemer krijgt zo een beter inzicht in de toegankelijkheid van zijn accommodatie en wordt aangemoedigd om - eventueel met enkele ingrepen - het basislabel te behalen of te verhogen tot een comfortlabel. Dit wordt gekoppeld aan premies van Toerisme Vlaanderen en technische ondersteuning van de provinciale adviesbureaus toegankelijkheid.

→ WAT ZIJN DE RESULTATEN?

In de toekomst zal deze indicator beter kunnen worden gemeten aan de hand van het aantal uitgereikte labels. Nu baseren we ons nog op het aantal screenings dat werd uitgevoerd in het kader van het Toegankelijk Vlaanderen onderzoek.

Aan de kust werden 150 hotels, 37 Toerisme-voor-Allen-huizen en 7 campings aangeschreven om deel te nemen. 41 hotels, 34 Toerisme-voor-Allen-huizen en 7 campings reageerden positief. Voor de hotels komt dit neer op 27 %. De Toerisme-voor-Allen- huizen en campings reageerden bijna allemaal positief, omdat de aangeschreven huizen en campings geselecteerd werden op basis van hun reeds geleverde toegankelijkheidsinspanningen.

Meestal stemt deelname aan het onderzoek ook overeen met de perceptie van de ondernemer over de toegankelijkheid van zijn gebouw. Wie vermoedt een goede beurt te maken, zal sneller gemotiveerd zijn om deel te nemen. Maar de perceptie stemt niet altijd overeen met de realiteit: een goede toegankelijkheid is vaak een kwestie van centimeters en correcte detailafwerkingen.

De eerste resultaten tonen dat er nog een lange weg afgelegd moet worden. Het aantal hotels met een positieve score is zeer beperkt. Over het algemeen scoren de Toerisme-voor-allen-huizen beter. Dit heeft ongetwijfeld te maken met het feit dat deze huizen in het verleden reeds meer ondersteund werden om in te spelen op de behoeften van speciale doelgroepen.

De resultaten van het toegankelijkheidsonderzoek van 1999, zijn niet te vergelijken met het onderzoek van Toegankelijk Vlaanderen wegens een verschillende methodiek.

→ WAT VOOR DE TOEKOMST?

De kust is een populaire vakantiebestemming voor mensen met een beperking en voor ouderen. Rekening houdend met de vergrijzing van de bevolking is het belangrijk om deze mensen zo goed mogelijk te ontvangen en te zorgen voor een toegankelijke infrastructuur. Een geïntegreerde aanpak en samenwerking tussen verschillende sectoren is noodzakelijk. Het in werking treden van de provinciale stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid is daarbij een belangrijke stap in de goede richting.

Mensen met beperkingen en ouderen vormen een belangrijke doelgroep voor de toeristische sector. Door de toenemende vergrijzing zal deze groep in de toekomst een belangrijk aandeel van de toeristische markt uitmaken. Reden genoeg dus om werk te maken van een omgeving die voldoet aan hun behoeften.

